

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την «Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και των ενεργειακών υπηρεσιών»

[COM(2003) 739 τελικό — 2003/0300 (COD)]

(2005/C 120/21)

Στις 23 Ιανουαρίου 2004, και σύμφωνα με το άρθρο 175, παράγραφος 1, της συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την ανωτέρω πρόταση.

Το ειδικευμένο τμήμα «Μεταφορές, ενέργεια, υποδομές, κοινωνία των πληροφοριών», στο οποίο ανατέθηκαν οι προπαρασκευαστικές εργασίες της ΕΟΚΕ υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 5 Οκτωβρίου 2004 με βάση εισηγητική έκθεση της **κας Sirkeinen**.

Κατά την 412η σύνοδο ολομέλειάς της, της 27ης και 28ης Οκτωβρίου 2004 (συνεδρίαση της 28ης Οκτωβρίου 2004), η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε με 117 ψήφους υπέρ, 10 ψήφους κατά και 14 αποχές, την ακόλουθη γνωμοδότηση:

1. Ιστορικό

1.1 Η ενεργειακή πολιτική της ΕΕ ακολούθησε κατά τα τελευταία έτη τρεις βασικούς προσανατολισμούς:

- δημιουργία αποτελεσματικών ανοικτών αγορών για την ηλεκτρική ενέργεια και το φυσικό αέριο,
- διασφάλιση ασφαλούς ενεργειακού εφοδιασμού, και
- επίτευξη αυστηρών περιβαλλοντικών στόχων και, συγκεκριμένα, αντιμετώπιση της αλλαγής του κλίματος.

Η βασική νομοθεσία στους τομείς αυτούς περιλαμβάνει τις αναθεωρημένες οδηγίες για την ηλεκτρική ενέργεια και την αγορά φυσικού αερίου οι οποίες ανοίγουν τις αγορές για τους μη οικιακούς χρήστες στα μέσα του 2004 και για όλους τους καταναλωτές το 2007. Το 2001 δημοσιεύτηκε Πράσινη Βίβλος για την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού με την οποία υπογραμμίζεται η διαχείριση βάσει της ζήτησης ως βασική δράση τόσο για την ασφάλεια του εφοδιασμού όσο και για την αντιμετώπιση της αλλαγής του κλίματος.

1.2 Η ασφάλεια του εφοδιασμού σε προσιτές τιμές αποτελεί σημαντική προϋπόθεση για την οικονομική μεγέθυνση και την ευημερία των ευρωπαίων πολιτών. Ως εκ τούτου, η ΕΟΚΕ σε γνωμοδοτήσεις της υποστηρίζει τους στόχους και την προσέγγιση της Επιτροπής.

1.3 Η πρόταση οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση κατά την τελική χρήση και τις ενεργειακές υπηρεσίες υποβλήθηκε από την Επιτροπή ως τμήμα της δέσμης προτάσεων με αντικείμενο την ενεργειακή υποδομή και την ασφάλεια του εφοδιασμού. Η Επιτροπή υπογραμμίζει σχετικά ότι δεν θα πρέπει να παραληφθεί το ζήτημα της ισορροπίας της προσφοράς και της ζήτησης. Υποκείμενη αιτία της αυξημένης ανησυχίας όσον αφορά τα δίκτυα αποτελεί η αύξηση της ζήτησης, η οποία μπορεί να εξισορροπηθεί εν μέρει με τη διαχείριση της ζήτησης.

1.4 Η ενεργειακή απόδοση κατά την τελική χρήση, ή η εξοικονόμηση της ενέργειας, έχει εδώ και καιρό αναγνωριστεί ως ισχυρό στοιχείο της αγοράς της ενέργειας. Η μείωση της χρήσης της ενέργειας εξοικονομεί χρήματα και συμβάλλει άμεσα στην ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού και, συχνά, στην μείωση των αερίων που προκαλούν το φαινόμενο του θερμοκηπίου, μειώνοντας την ανάγκη για παραγωγή και για επενδύσεις σε νέο δυναμικό παραγωγής την μεταφορά και την διανομή της ενέργειας.

1.5 Υπάρχουν μεγάλες δυνατότητες για βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση. Η ανακοίνωση αναφέρεται σε μελέτες που δείχνουν ότι, κατά μέσο όρο, η τελική κατανάλωση ενέργειας στην ΕΕ μπορεί να μειωθεί κατά 20 % τουλάχιστον χωρίς να μειωθεί η άνεση και χωρίς επιπρόσθετο κόστος. Το δυναμικό απόδοσης για τη χρήση ηλεκτρικής ενέργειας είναι γενικά χαμηλότερο από αυτό το συνολικό ποσοστό και υψηλότερο για άλλα είδη ενέργειας.

1.6 Σε ανακοίνωση η οποία συνοδεύει την δέση μέτρων για την ενέργεια αναφέρεται ότι η μελλοντική αύξηση της ζήτησης για ηλεκτρισμό μπορεί να αντιμετωπιστεί χάρη στην διαχείριση της ζήτησης. Ωστόσο, φαίνεται ότι απαιτούνται ορισμένες επενδύσεις απλώς και μόνο για να ανακαινιστούν μονάδες που έχουν φθάσει στο τέλος του κύκλου ζωής τους. Η Επιτροπή αναμένει ένα μεγάλο ποσοστό των επενδύσεων για νέες εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής να λάβει την μορφή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και κατανεμημένων εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής που στηρίζονται στη συνδυασμένη παραγωγή ρεύματος και θερμότητας μικρής κλίμακας.

1.6.1 Η ΕΟΚΕ δεν μπορεί να συμφωνήσει με περιγραφή αυτή των μελλοντικών τάσεων και αναγκών του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας. Σε ανακοίνωση σχετικά με την ασφάλεια του εφοδιασμού, προβλέπονται πολύ σαφέστερα στοιχεία σχετικά με τις μελλοντικές τάσεις και δυνατότητες. Ιδιαίτερα εφόσον διατίθενται περισσότερες πληροφορίες και σενάρια, συμπεριλαμβανόμενου του υλικού που παράγεται εξ΄ ιδίας της Επιτροπής. Κανείς δεν εξυπηρετείται με την έλλειψη σαφούς και ρεαλιστικής — κατά πολλούς μη δημοφιλούς — βασικής ενημέρωσης.

1.6.2 Ένας χονδρικός υπολογισμός δίνει μια ιδέα του μεγέθους του προβλήματος και των επιλογών για την επίλυσή του: επί του παρόντος, η αύξηση της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας κυμαίνεται σε μέσο ποσοστό 1-2 % ετησίως στην ΕΕ. Ο κοινοτικός στόχος όσον αφορά την αύξηση της ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας συνεπάγεται ετήσια αύξηση χαμηλότερη του 1 %. Ο προτεινόμενος στόχος για την ενεργειακή αποτελεσματικότητα θα μειώσει την ετήσια αύξηση κατά 1 %. Έτσι, οι ανανεώσιμες μορφές και η ενεργειακή αποτελεσματικότητα θα αντισταθμίσουν την αύξηση της ζήτησης, και, επιπλέον, ενδεχομένως να υποκαταστήσουν την υφιστάμενη ικανότητα κατά ποσοστό πολύ χαμηλότερο του μέσου 1 % ετησίως. Οι εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής λειτουργούν για 30-50 έτη, που σημαίνει θεωρητικά ότι οι ανάγκες υποκατάστασης πραγματοποιούνται με ετήσιο μέσο όρο 3 %. Ο Διεθνής Οργανισμός Ενέργειας σημειώνει την ανάγκη κατασκευής νέων εγκαταστάσεων ηλεκτροπαραγωγής στην ΕΕ άνω των 200 000 MW τα επόμενα 20 έτη.

2. Η πρόταση της Επιτροπής

2.1 Στόχος της πρότασης της Επιτροπής είναι να διασφαλιστεί η εξοικονόμηση ετησίως 1 % περισσότερης ενέργειας σε σύγκριση με την ενέργεια που είχε χρησιμοποιηθεί στο παρελθόν σε κάθε κράτος μέλος μέσω της αυξημένης ενεργειακής απόδοσης. Το 1 % της ενέργειας που θα εξοικονομείται υπολογίζεται με βάση την μέση ετήσια κατανάλωση ενέργειας τα τελευταία πέντε έτη σε κάθε κράτος μέλος. Αυτό θα οδηγήσει σε ετήσια εξοικονόμηση ενέργειας 6 % περίπου το 2012. Τα κράτη μέλη θα υποχρεούνται να υποβάλουν εκθέσεις και να επαληθεύουν, σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας, ότι κάθε έτος, μέχρι το 2012, εξοικονομείται αυτή η ποσότητα ενέργειας. Η χρήση ενέργειας στα κράτη μέλη θα μπορεί να αυξάνεται, αλλά βραδύτερα από ό,τι θα αυξανόταν χωρίς τα μέτρα.

2.2 Το σχέδιο οδηγίας ενισχύει τα μέτρα ενεργειακής απόδοσης και στοχεύει στην προώθηση της αγοράς των ενεργειακών υπηρεσιών όπως: φωτισμός, θέρμανση, ζεστό νερό, εξαερισμός, κτλ. Τα κράτη μέλη υποχρεούνται να τηρήσουν τους δύο στόχους περί εξοικονόμησης της ενέργειας και να διασφαλίσουν ότι οι προμηθευτές της ενέργειας θα παρέχουν ενεργειακές υπηρεσίες κατά την χρονική περίοδο 2006 έως 2012.

2.3 Ο γενικός στόχος εξοικονόμησης ενέργειας τελικής χρήσης κατά 1 % ετησίως σημαίνει 1 % του μέσου ποσού ενέργειας που διανεμήθηκε ή πωλήθηκε στους τελικούς χρήστες τα προηγούμενα πέντε έτη. Η εξοικονόμηση αυτή θα πρέπει να προέλθει από τους ακόλουθους τομείς: νοικοκυριά, γεωργία, εμπορικό και δημόσιο τομέα, μεταφορικές και βιομηχανία. Οι αεροπορικές και θαλάσσιες μεταφορές εξαιρούνται για λόγους μέτρησης. Εξαιρούνται, επίσης, οι βιομηχανίες έντασης ενέργειας οι οποίες ήδη καλύπτονται από την οδηγία για την εμπορία των εκπομπών και την οδηγία για την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης. Θα πρέπει να ληφθούν υπόψη όλα τα είδη ενέργειας: από την ηλεκτρική ενέργεια και το φυσικό αέριο έως την αστική θέρμανση και την αστική ψύξη, τα καύσιμα θέρμανσης, τον άνθρακα και τον λιγνίτη, τα δασοκομικά προϊόντα, τα γεωργικά ενεργειακά προϊόντα, και τα καύσιμα κίνησης.

2.4 Ορίζεται τομεακός στόχος για τον δημόσιο τομέα των κρατών μελών για την εξοικονόμηση τουλάχιστον ετήσιου ποσοστού ενέργειας 1,5 %, κυρίως χάρη σε ενεργειακά αποτελεσματικές δημόσιες συμβάσεις. Η εξοικονόμηση αυτή θα συμβάλει, επίσης, στον γενικό ετήσιο στόχο εξοικονόμησης κατά 1 %.

2.5 Έχει, επίσης, προβλεφθεί δέσμευση για την προσφορά ενεργειακών υπηρεσιών. Κάθε επιχείρηση διανομής ή/ και επιχείρηση λιανικής πώλησης ενέργειας θα πρέπει να ολοκληρώσει τις ενεργειακές υπηρεσίες στην διανομή και τις πωλήσεις της ενέργειας μέχρις ότου καλυφθεί ποσοστό 5 % των πελατών τους. Εναλλακτικά, θα διενεργούνται ενεργειακοί έλεγχοι.

2.6 Η μέθοδος υπολογισμού ενισχύει τα μέτρα που ελήφθησαν ενωρίτερα. Τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να μετρούν και να επαληθεύουν τον συνεχή αντίκτυπο των υφιστάμενων ενεργειακών υπηρεσιών και των μέτρων ενεργειακής απόδοσης, δεδομένου ότι ο αντίκτυπος τους είναι, επίσης, μετρήσιμος και επαληθεύσιμος.

2.7 Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αποφασίσουν ποιους τομείς θα πρέπει να αντιμετωπιστούν και κατά πόσον κάθε τομέας θα πρέπει να συμβάλει στην επίτευξη του εθνικού στόχου, παρότι όλοι οι επιλέξιμοι πελάτες θα πρέπει να απολαμβάνουν κάποιο είδος ενεργειακής υπηρεσίας ή προγράμματος ή μέτρων ενεργειακής απόδοσης.

2.8 Η εξοικονόμηση θα πρέπει να υπολογίζεται ως ποσό των μετρούμενων ή εκτιμώμενων μειώσεων της τελικής κατανάλωσης που αποδίδεται στις ενεργειακές υπηρεσίες, τα προγράμματα ενεργειακής απόδοσης και τα άλλα επιλέξιμα μέτρα. Τα κράτη μέλη θα καταρτίζουν τακτικές εκθέσεις με θέμα τη σημειωθείσα πρόοδος για την επίτευξη των στόχων. Στην πρόταση, αναφέρονται παραδείγματα επιλέξιμης εξοικονόμησης της ενέργειας.

3. Γενικές παρατηρήσεις

3.1 Η ΕΟΚΕ έχει επανειλημμένα υπογραμμίσει τη σημασία της εξοικονόμησης της ενέργειας και της ενισχυμένης ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση, προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος της βιώσιμης ανάπτυξης και ιδιαίτερα να αντιμετωπιστεί η κλιματική αλλαγή. Η ΕΟΚΕ επικριμάζει τη πρωτοβουλία της Επιτροπής να προσδώσει στο θέμα ιδιαίτερη προσοχή. Η ΕΟΚΕ επικροτεί θερμά το στόχο της ενεργειακής απόδοσης και ορισμένες προτάσεις του σχεδίου οδηγίας. Επιθυμεί, ωστόσο, να προτείνει ορισμένες αλλαγές.

3.2 Σε πολλά κράτη μέλη έχει αναληφθεί δράση στον τομέα αυτό, ο οποίος σήμερα χαρακτηρίζεται από ποικιλομορφία όσον αφορά τα μέτρα πολιτικής, τις πρακτικές εμπειρίες και τα αποτελέσματα. Ενδεχομένως, την πλέον διαδεδομένη μορφή δραστηριότητας στον τομέα αυτό, επίσης με ορισμένα τομεακά παραδείγματα σε επίπεδο ΕΕ, να αποτελούν οι εθελούσιες δράσεις, σε μη οργανωμένες μορφές ή βάσει συμφωνιών.

3.3 Σε επίπεδο ΕΕ, προβλέπονται απαιτήσεις για στην επισημάνση οικιακών και άλλων συσκευών και υπάρχει οδηγία για την ενεργειακή χρήση σε κτίρια. Επίκεινται περαιτέρω μέτρα, όπως είναι ο σχεδιασμός προϊόντων που καταναλώνουν ενέργεια. Πολλά άλλα πεδία των πολιτικών της ΕΕ υποστηρίζουν, επίσης, την ενεργειακή απόδοση κατά την τελική χρήση, όπως είναι η οδηγία για την ολοκληρωμένη πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης, και οι οδηγίες για τη φορολόγηση της ενέργειας. Δυστυχώς, οι εν λόγω πολιτικές, σε μεγάλο βαθμό, συμπεριλαμβάνουν μέτρα τα οποία αυξάνουν σημαντικά το κόστος της ενέργειας. Αυτό μπορεί να θεωρηθεί ότι συμβάλλει στην εξοικονόμηση της ενέργειας. Όμως, οι ζημιές που θα προκληθούν από την αύξηση του κόστους στα νοικοκυριά μπορούν να αντισταθμιστούν τα θετικά αποτελέσματα.

3.4 Οι σχετικές δράσεις για την ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης διαφέρουν σε μεγάλο βαθμό λόγω των διαφορετικών καταστάσεων και δράσεων που έχουν έως σήμερα αναληφθεί σε τοπικό επίπεδο. Ο αντίκτυπος των δράσεων αυτών στην εσωτερική αγορά εμφανίζεται περιορισμένος. Στο πλαίσιο αυτό, προκύπτει ένα σημαντικό ερώτημα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, για το τι είδους πρόσθετες δράσεις σε κοινοτικό επίπεδο προκειμένου θα δώσουν γνήσια επιπρόσθετη αξία.

3.5 Η Επιτροπή προσπαθεί να λάβει υπόψη τις διαφορές και την ποικιλομορφία των δράσεων στην πρότασή της. Όμως, με βάση όλους τους υφιστάμενους εθνικούς και κοινοτικούς κανονισμούς και συγκεκριμένα, όλες τις εθελούσιες δραστηριότητες, η πρόταση, κατά την άποψη της ΕΟΚΕ, χρειάζεται ορισμένες ρυθμίσεις προκειμένου να προσθέσει βέλτιστη αξία στα τρέχοντα μέτρα. Επίσης, πρέπει να διασφαλιστεί η συνοχή με άλλες πρόσθετες απαιτήσεις, όπως η οδηγία για τα κτίρια.

3.6 Η δυνατότητα βελτιωμένης ενεργειακής απόδοσης υπήρξε αντικείμενο πολλών μελετών. Η ΕΟΚΕ συμφωνεί σε γενικές γραμμές με την Επιτροπή ως προς την παρουσίαση των δεδομένων. Οι δυνατότητες είναι μεγάλες, αλλά ορισμένες εξ αυτών θα πρέπει να κριθούν αυστηρά υπό το φως των οικονομικών πραγματικότητων. Η αποδοτικότητα των επενδύσεων για την ενεργειακή απόδοση υπολογίζεται έναντι της περιόδου απόσβεσης του κύκλου ζωής της επένδυσης, κάτι που συχνά δεν είναι εφικτό στην πράξη. Για παράδειγμα, εάν το πρόσθετο κόστος ενός αποδοτικότερου συστήματος θέρμανσης μίας οικίας έχει διάρκεια αποπληρωμής ίση προς τον κύκλο ζωής της συσκευής, δηλαδή δέκα έτη, δύσκολα θα μπορούσαν να θεωρηθούν από τη σκοπιά του ιδιοκτήτη ως επωφελής επένδυση; Παρόμοια, σε μια μικρή επιχείρηση με περιορισμένο προϋπολογισμό, ο διαχειριστής δεν θα δώσει μεγαλύτερη προτεραιότητα στην αντικατάσταση ενός μηχανήματος, που εξακολουθεί να λειτουργεί, από ένα άλλο που καταναλώνει λιγότερη

ενέργεια, έναντι ενός έργου που αυξάνει τη συνολική παραγωγή και τον ετήσιο κύκλο εργασιών.

3.7 Στο πλαίσιο αυτό, ο στόχος που ορίζεται στην οδηγία περί ετήσιας αύξησης της αποδοτικότητας είναι φιλόδοξος, αλλά όχι πλήρως ανέφικτος. Ο στόχος του 1,5 % για το δημόσιο τομέα, που συνδέεται κυρίως με την ενεργειακή χρήση στα κτίρια, ενδέχεται να είναι πολύ δύσκολος και δαπανηρός να επιτευχθεί από τα κράτη μέλη εντός του προτεινόμενου χρονοδιαγράμματος.

3.8 Το κύριο επιχείρημα υπέρ της θέσπισης ενός υποχρεωτικού στόχου είναι ότι οι στόχοι αποτελούν ισχυρά κίνητρα. Εντούτοις, υπάρχουν πολλά επιχειρήματα κατά της θέσπισης ενός δεσμευτικού στόχου.

3.8.1 Οι διαφορές μεταξύ των παρελθουσών και των τρεχουσών δράσεων έγκεινται, για παράδειγμα, στο διαφορετικό κόστος που μπορεί να έχει ένας κοινός στόχος για τους χρήστες της ενέργειας στα διάφορα κράτη μέλη. Η θέσπιση μεμονωμένων στόχων για τα κράτη μέλη δεν είναι εφικτή λόγω έλλειψης συγκρίσιμων δεδομένων που θα αποτελούσαν βάση υπολογισμού.

3.8.2 Ένα άλλο επιχείρημα είναι ότι κάτι τέτοιο μπορεί να δώσει εσφαλμένο μήνυμα. Οι δυνατότητες και τα οφέλη που απορρέουν από την προώθηση της βελτιωμένης ενεργειακής απόδοσης θα πρέπει να ανακινούνται και να ενισχύονται με θετικά και ενθαρρυντικά μέσα.

3.8.3 Η βάση πληροφοριών σε πολλά κράτη μέλη σχετικά με την τρέχουσα κατανάλωση ενέργειας, την κατάσταση της ενεργειακής απόδοσης και τα αποτελέσματα των σημερινών μέτρων, δεν είναι ικανοποιητική. Οι μέθοδοι υπολογισμού του σχεδίου οδηγίας για την εξοικονόμηση ενέργειας δεν καθορίζονται σαφώς. Μια ευελιξία στο σημείο αυτό μπορεί να γίνει αποδεκτή, τα αποτελέσματα, όμως, είναι συγκρίσιμα και αξιόπιστα σε σχέση με το στόχο μόνον όταν τόσο οι βασικές πληροφορίες όσο και οι μέθοδοι υπολογισμού είναι συγκρίσιμες και αξιόπιστες.

3.8.4 Επιπροσθέτως, η ΕΟΚΕ ανησυχεί διότι η υπο-βελτιστοποίηση, στην περίπτωση αυτή με τον καθορισμό δεσμευτικών στόχων, δεν διασφαλίζει την βελτιστοποίηση όσον αφορά τους γενικούς στόχους όπως, π.χ., συνολική αποδοτικότητα της οικονομίας, ή μείωση των εκπομπών του φαινομένου του θερμοκηπίου με καλή σχέση κόστους-απόδοσης.

3.9 Για τους προαναφερόμενους λόγους, η ΕΟΚΕ δεν εγκρίνει ΕΕΣC τη θέσπιση ενός δεσμευτικού στόχου για τα κράτη μέλη. Μια ελάχιστη απαίτηση για τη θέσπιση ενός στόχου είναι ο προσδιορισμός απολύτως ικανοποιητικών και εφικτών μεθόδων υπολογισμού.

3.9.1 Αντί των βέλτιστων εθνικών δεσμευτικών στόχων η ΕΟΚΕ προτείνει για τα κράτη μέλη την υποχρεωτική θέσπιση ή την επικαιροποίηση των υφιστάμενων προγραμμάτων ενεργειακής απόδοσης, συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης. Οι στόχοι του 1 % και 1,5 % στο δημόσιο τομέα πρέπει να οριστούν για τον μέσο όρο των κρατών μελών.

3.10 Τα κράτη μέλη πρέπει να αποφασίζουν ελεύθερα τον τρόπο με τον οποίο θα κατευθύνουν τους στόχους προς τους διάφορους τομείς και τα είδη ενέργειας. Είναι σημαντικό, ωστόσο, να συμπεριληφθούν όλοι οι ενεργειακοί τομείς και οι καύσιμες ύλες και να συμμετέχουν σύμφωνα με το δυναμικό τους.

3.11 Οι διατάξεις της πρότασης οδηγίας σχετικά με τον έλεγχο, την επαλήθευση, και την ευθύνη εποπτείας (άρθρο 4, παράγραφος 5) συνεπάγονται δυσανάλογο φόρτο εργασίας σε σύγκριση προς το αναμενόμενο όφελος. Η αποδεικτική αξία των εργασιών αυτών τίθεται υπό αμφισβήτηση καθώς καθίσταται δύσκολο ένα συγκεκριμένο μέτρο να συνδεθεί άμεσα με μια συγκεκριμένη ποσότητα ενέργειας που εξοικονομείται. Είναι αναγκαία, εντούτοις, μια απλούστερη και ευκρινέστερη αξιόπιστη προσέγγιση.

3.12 Η αντιμετώπιση των υποκειμένων προβλημάτων ενήμερωσης και αμεσότερης χρηματοδότησης μπορεί να επιφέρει ίδια αποτελέσματα με εκείνα που απορρέουν από τις δεσμευτικές δράσεις. Προς την κατεύθυνση αυτή, προβλέπονται δράσεις στις διατάξεις του άρθρου 8 σχετικά με τα συστήματα ειδικευσης, πιστοποίησης και διαπίστευσης παρόχων ενεργειακών υπηρεσιών. Οι διατάξεις αυτές θα πρέπει να αναπτυχθούν και να επεκταθούν περαιτέρω. Εξάλλου, πρέπει να αναπτυχθούν καινοτόμες μέθοδοι χρηματοδότησης όπως, για παράδειγμα χαμηλότοκα δάνεια, για τις περιπτώσεις επενδύσεων με μεγάλη διάρκεια αποπληρωμής, όπως για τα παραδείγματα που αναφέρονται στο σημείο 3.6.

3.13 Θα πρέπει, επίσης, να προστεθούν μέτρα για τη στήριξη και την ανάπτυξη των υφιστάμενων και αποδεδειγμένων ειδικούσιων δράσεων. Σύμφωνα με το άρθρο 12, η πληροφόρηση και η εύκολη πρόσβαση στους ενεργειακούς ελέγχους, ανάπτυξη κατάλληλων εφαρμογών ενεργειακών ελέγχων για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις ή ένα συγκεκριμένο τομέα δραστηριότητας και η στήριξη για την περαιτέρω κατάρτιση των ατόμων, προκειμένου να είναι σε θέση να διαχειρίζονται την ενέργεια, αποτελούν παραδείγματα μέτρων που έχουν επιδείξει θετικά αποτελέσματα και θα πρέπει να ενισχυθούν από την Επιτροπή.

3.14 Αντί να ασχολείται με ογκώδεις εκθέσεις, η Επιτροπή θα μπορούσε να στηρίξει τις προσπάθειες των κρατών μελών παρέχοντας τη συνδρομή της για τη δημιουργία μιας καλύτερης βάσης δεδομένων στα κράτη μέλη και στους κόλπους της. Απαιτείται εμπειριστικώς ανάλυση των εμποδίων στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης. Επίσης, η Επιτροπή οφείλει να προωθήσει τη συνεργασία των κρατών μελών και την ανταλλαγή ορθών πρακτικών.

3.15 Η παρούσα πρόταση, με συνέπειες για τις αγορές και το κόστος για τους καταναλωτές, θα πρέπει να υποβληθεί σε κατάλληλη αξιολόγηση των επιπτώσεων. Δεδομένου ότι τούτο δεν έγινε κατά την προπαρασκευαστική φάση, η ΕΟΚΕ ζητά την εκπόνηση αξιολόγησης χωρίς καθυστέρηση πριν την λήψη αποφάσεων από το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

3.16 Η Επιτροπή διατυπώνει την ιδέα μεταγενέστερης θέσπισης του συστήματος των αποκαλούμενων λευκών πιστοποιητικών. Ένα τέτοιο σύστημα μπορεί να λειτουργήσει μόνο εφόσον θεσπιστούν δεσμεύσεις για τη εξοικονόμηση της ενέργειας ή την ενεργειακή απόδοση. Η ΕΟΚΕ δε δύναται να υποστηρίξει, ως εκ τούτου, την θέσπιση των λευκών πιστοποιητικών. Επιπρόσθετα, θα πρέπει να παρακολουθείται προσεκτικά η λειτουργία της εμπορίας των εκπομπών και του εμπορίου των πράσινων πιστοποιητικών, πριν την θέσπιση νέων συστημάτων στην ήδη περίπλοκη αγορά που συνδέεται με την ενέργεια.

4. Ειδικές παρατηρήσεις

4.1 Στο άρθρο 3 «Ορισμοί», η έννοια των ενεργειακών υπηρεσιών πρέπει να διευκρινιστεί περαιτέρω. Επίσης, το κατώτατο όριο των 50 GWh στον ορισμό των «Μικρών διανομέων και εταιρειών λιανικής πώλησης ενέργειας» πρέπει να επανεξεταστεί — ενδεχομένως να είναι πολύ χαμηλό στην πράξη.

4.2 Το άρθρο 4 θα πρέπει να αναθεωρηθεί σύμφωνα με τις γενικές παρατηρήσεις της παρούσας γνωμοδότησης.

4.3 Άρθρα 6, α) και 10 β): Είναι επιθυμητή η αυξανόμενη παροχή των ενεργειακών υπηρεσιών. Όμως, η ΕΟΚΕ δεν συμφωνεί με την προσέγγιση της Επιτροπής ότι αυτές πρέπει να παρέχονται αποκλειστικά από τις εταιρείες διανομής και τις εταιρείες λιανικής πώλησης ενέργειας, και το κόστος να ενσωματώνεται στη διανομή τους και τις τιμές πώλησης ενέργειας, έως ότου πραγματοποιηθεί διείσδυση στην συγκεκριμένη αγορά. Ήδη σήμερα οι ενεργειακές υπηρεσίες παρέχονται επίσης από άλλους — όπως εταιρείες συντήρησης κατοικιών, συμβούλους, και εταιρείες λιανικής πώλησης ενέργειας — και η αγορά των εν λόγω παραγόντων θα πρέπει να είναι ισότιμα ανοικτή. Η πρόταση παροχής μεριδίου 5 % των πελατειακών υπηρεσιών ατελώς, ανεξαρτήτως κόστους προς όλους τους πελάτες, δεν είναι δίκαια για τους πελάτες και συνιστά διάκριση για άλλους παρόχους.

4.4 Η έννοια των «επιλέξιμων πελατών» του άρθρου 7 πρέπει να διασαφηνιστεί

4.5 Άρθρο 10, στοιχείο α): Είναι δύσκολο να διαπιστωθεί με ποιο τρόπο τα συστήματα τιμολόγησης για τη μεταφορά ενέργειας μπορούν να ενισχύσουν την ενεργειακή απόδοση. Οι σχετικοί μηχανισμοί δεν είναι κατανοητοί με βάση τα παραδείγματα που δίνονται στην παράγραφο αυτή.

4.6 Οι διατάξεις περί μετρήσεων που ορίζονται στο άρθρο 13 μπορούν να αποβούν ιδιαίτερα δαπανηρές και θα βαρύνουν πάντοτε τον καταναλωτή. Συνεπώς, απαιτείται προσεκτική προσέγγιση των διατάξεων περί μετρήσεων.

Βρυξέλλες, 28 Οκτωβρίου 2004.

Η Πρόεδρος

της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Anne-Marie SIGMUND